

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

Publikace uvádí výsledky statistiky spotřeby jednotlivých potravin a nápojů za rok 2023, pro snadnou orientaci uživatelů dále též údaje v časové řadě od roku 2014 po jednotlivých letech.

Součty, indexy v tabulkách a výpočty v komentáři jsou vypočítány z nezaokrouhlených čísel.

Údaje pro výpočet spotřeby potravin a nápojů byly zpracovány bilanční metodou na základě následujících statistických informací:

- Výsledky statistiky živočišné výroby za rok 2023
- Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin za rok 2023
- Výroba vybraných výrobků v průmyslu České republiky za rok 2023 (ve zvolených měrných jednotkách)
- Stav počátečních a konečných zásob v zemědělských organizacích
- Stav počátečních a konečných zásob u výrobců potravinářských výrobků
- Dovoz a vývoz potravinářských výrobků ze statistiky zahraničního obchodu ČSÚ (se stavem k 1. 9. 2024)
- Samozásobení potravinářskými výrobky

Dále byly k výpočtu využity údaje poskytnuté Ministerstvem zemědělství ČR, Ústavem zemědělské ekonomiky a informací, jednotlivými potravinářskými svazy a dalšími organizacemi.

Pro statistiku spotřeby potravin neexistuje žádná závazná klasifikace – ani v ČR ani v mezinárodním měřítku (EUROSTATu). Poprvé v publikaci "Spotřeba potravin v roce 2001" změnil Český statistický úřad pro snazší orientaci uspořádání do té doby publikovaných potravinových komodit. Jednotlivé položky spotřeby potravin jsou uspořádány tak, aby se jejich členění co nejvíce přiblížilo prvním dvěma oddílům klasifikace CZ-COICOP (Klasifikace individuální spotřeby podle účelu), která byla vytvořena v rámci transformace klasifikační soustavy jako česká verze mezinárodního standardu COICOP (*Classification of Individual Consumption by Purpose*) pro zajištění mezinárodní srovnatelnosti statistických ukazatelů a je, mimo jiné, používána také ve statistice rodinných účtů.

Položky spotřeby potravin zahrnují dva základní oddíly: 01 – Potravin y a nealkoholické nápoje, 02 – Alkoholické nápoje a cigarety, které se dále člení na jednotlivé skupiny a podskupiny.

Spotřeba jednotlivých položek u potravin, nápojů a cigaret byla propočítána jako průměr na 1 obyvatele České republiky. Počet obyvatel je dán středním stavem obyvatelstva k 1. 7. v příslušném roce. V následující tabulce jsou uvedeny střední stavy obyvatelstva v letech 2014–2023.

Rok	Střední stav obyvatelstva	Rok	Střední stav obyvatelstva
2014	10 524 783	2019	10 669 324
2015	10 542 942	2020	10 700 155
2016	10 565 284	2021	10 500 850
2017	10 589 526	2022	10 759 525
2018	10 626 430	2023	10 878 042

Potravinová soběstačnost aneb soběstačnost ve výrobě potravin je vyjádřena podílem tuzemské výroby a tuzemské spotřeby. Publikované údaje jsou vypočteny z podílu výroby na obyvatele a spotřeby na obyvatele pro jednotlivé položky, převedeno na procenta. Do kalkulace potravinové soběstačnosti vstupují suroviny i výrobky. Metodicky odlišná je soběstačnost v základních komoditách zveřejňovaná Ministerstvem zemědělství.

Použité značky v tabulkách publikace

- tečka na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý
- x ležatý křížek na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů
- 0 nula se používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky